

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/6/2015
Identifikačné číslo spisu:	9514100013
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9514100013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Martina Piovartsyho, JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí 31. marca 2016 v Bratislave v trestnej veci obvineného T. E. a spol. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné, vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica, pod sp. zn. 4T 4/2014, o dovolaní, ktoré podal obvinený S.N. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Richarda Bauera, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. októbra 2014, sp. zn. 6To 10/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného S.N. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. mája 2014, sp. zn. 4T 4/2014, bol obvinený S.N. (spolu s obvineným T. E.) uznaný za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 4. októbra 2012 v čase medzi 21.00 hod. až 22.00 hod. počas výkonu služby na križovatke obcí E. a E. R. v priebehu kontroly vodiča motorového vozidla Ing. A. U., jazdiaceho na motorovom vozidle zn. Ford Ranger, ev. č. N., dychovou skúškou u neho S.N. zistil elektronických prístrojom Dräger alkotest č. XXXX, ev. č. G. alkohol v dychu s výsledkom 0,17 mg/l, čím Ing. A. U. spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. d/ zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, následne mu odobral vodičský preukaz číslo SA 110314 a z miesta kontroly spoločne so T. E. odišli bez toho, aby riadne zadokumentovali zistený priestupok a vydali mu potvrdenie o zadržaní vodičského preukazu. Následne asi po pol hodine sa obaja vrátili do areálu firmy E. O., s.r.o., E. č. XXX, kde v kancelárii Ing. A. U. T. E. bez prítomnosti S. T. žiadal od Ing. A. U. úplatok vo výške 1 000 € za to, že jeho priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky nebude zadokumentovaný a vodičský preukaz mu nebude zadržaný, ale bude iba

zadokumentovaný priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov za porušenie povinnosti vodiča, spočívajúce v nepripútaní sa bezpečnostným pásom s uložením pokuty nezaplatené na mieste vo výške 20 €. Nameraná hodnota požitia alkoholu bola účelovo zadokumentovaná na inú osobu a to W. T., nar. XX. H. XXXX, ktorého údaje získali od Ing. A. U. z fotokópie jeho občianskeho preukazu č. Y. T. E. za prítomnosti S. T. v kancelárii Ing. A. U. vo firme E. O., s.r.o. prevzal od Ing. A. U. úplatok v sume 1 000 € a T. E. spracoval a vykázal ako výsledok zo služby priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona SNR rady č. 372/1990 o priestupkoch v znení neskorších predpisov - jazda pod vplyvom alkoholu, spáchaný cyklistom W. T., s uložením mu blokovkej pokuty vo výške 50 € blokmi na pokutu dielov A, série C, čísel XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX a XXXXXX v nominálnej hodnote 10 €. Obžalovaný S. T. spracoval a vykázal ako výsledok zo služby priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona SNR č. 372/1990 o priestupkoch v znení neskorších predpisov - nepripútanie vodiča Ing. A. U. bezpečnostnými pásmi vo výške 20 € blokom na pokutu nezaplatenú na mieste evidenčného čísla G. XXXXXX. Finančné prostriedky na uhradenie oboch pokút, ale v sume 90 € odovzdal Ing. A. U. T. E.. Nespracovaním správy o výsledku objasňovania priestupku, ktorého sa dopustil vodič Ing. A. U., nezadržaním jeho vodičského preukazu za vedenie motorového vozidla v stave vylučujúcim spôsobilosť viesť motorové vozidlo, nezakázaním mu ďalšej jazdy porušili ustanovenia čl. 21 ods. 5, čl. 29 ods. 2, čl. 30 ods. 2 písm. a/ Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 14/2011 o vykonávaní dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, konaní o dopravných nehodách a dopravno-inžinierskej činnosti v znení neskorších predpisov a spracovaním a vykázaním neexistujúcich priestupkov na osoby Ing. A. U. a W. T. konali v rozpore s § 84 ods. 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a s čl. 8 ods. 1 Nariadenia prezidenta PZ č. 7/2002 o objasňovaní priestupkov a prejednávaní priestupkov v Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a tým porušili základné povinnosti policajta podľa ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/, g/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

Špecializovaný trestný súd obvinenému S. T. podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 37 písm. h/ Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona mu uložil aj peňažný trest v sume 1 000 € (tisíc eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd ustanovil, pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu funkcie verejného činiteľa na dobu 3 (troch) rokov.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali obaja obvinení odvolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 23. októbra 2014, sp. zn. 6To 10/2014, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu najvyššieho súdu podal obvinený S. W., prostredníctvom svojho obhajcu, dovolanie z dôvodu uvedenom § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že skutok, z ktorého spáchania bol uznaný vinným, nevykazuje všetky zákonné znaky zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. V skutku vyjadrenom vo výroku rozsudku Špecializovaného trestného súdu nie je jednoznačne a gramaticky

presne vyjadrené, v čom mal pre naplnenie zákonného znaku objektívnej stránky skutkovej podstaty zločinu prijímania úplatku spočívať podiel obvineného na spáchanom zložine, ako aj spôsob a rozsah vysporiadania sa s mierou podielu u oboch spoluobvinených, ktorých konanie je pri právnom posúdení skutku v konečnom dôsledku odlišné. Z výroku rozsudku o vine obvineného nie je vôbec jednoznačne zrejmá jeho presná miera účasti a zavinenia na spáchaní skutku, pričom je vyjadrená len miera účasti a zavinenia na spáchaní skutku u obvineného E.. Výrok o vine je na viac v rozpore s jeho odôvodnením, ktoré vôbec neupresňuje opísaný skutok, a robí tak rozsudok nezrozumiteľným a arbitrárnym.

Obvinený poukazoval na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej sa vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo riadne odôvodnené a presvedčivé. V tomto smere sa Špecializovaný trestný súd dostatočne nevysporiadal so všetkými okolnosťami tvoriacimi objektívnu aj subjektívnu stránku trestného činu prijímania úplatku, a to tak vo výroku o vine, ani v jeho rozporuplnom odôvodnení, ktoré si vzájomne odporujú. Pochybil aj odvolací súd, ktorý si dôsledne nesplnil revíziu povinnosť, keď nekriticky akceptoval rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu, a na uvedené vady neprihliadal.

V doplnení dôvodov dovolania doručeného najvyššiemu súdu 27. júla 2015 obvinený uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, teda že vo veci rozhodol nepríslušný súd a § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku obvinený namietal, že trestné stíhanie a vyšetrovanie vo veci vykonávala inšpekcia ministerstva vnútra, ktorá na to nebola oprávnená. Poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2015, sp. zn. 1To 1/2015. Obvinený mal za to, že v zmysle nariadenia č. 57 MV SR z 27. augusta 2007 o organizačnom poriadku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky patrí sekcia inšpekčnej služby do organizačnej štruktúry ministerstva. Sekcia predstavuje samostatnú organizačnú zložku výlučne podriadenú ministrovi, nezávislú od polície a existujúcu mimo štruktúr Policajného zboru. Je teda zrejmé, že sekcia nemala kompetenciu začínať trestné stíhanie, vznášať obvinenie a podávať návrh na obžalobu, keďže inšpekcia predstavuje orgán zriadený bez legislatívneho splnomocnenia na vykonávanie uvedených úkonov. Z uvedeného následne obvinený vyvodil aj nedostatok vecnej a miestnej príslušnosti Špecializovaného trestného súdu a následne aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keďže jeho trestné stíhanie viedol „nesubjekt trestného konania“.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku opätovne poukazoval na nezákonnosť a nekompetentnosť inšpekčnej služby viesť trestné stíhanie a vyšetrovanie v jeho trestnej veci. Obvinený uviedol, že ak pri konaní a rozhodovaní o jeho vine a treste vychádzali Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní inšpekciu, išlo o nezákonné a neprípustné dôkazy vykonané pri absolútne nultých procesných úkonoch nezákonným orgánom.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom porušenie zákona v jeho neprospech v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/, písm. g/, písm. i/ Trestného poriadku opierajú, ako aj porušenie čl. 6 Dohovoru, čl. 39 Listiny základných práv a slobôd a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. októbra 2014, sp. zn. 6To 10/2014, ako aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 15. mája 2014, sp. zn. BB-4T 4/2014 a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a nariadil, aby vec rozhodol senát v inom zložení. Súčasne žiadal aby dovolací súd podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol, že obvinený sa do väzby neberie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku) a prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), po vyčerpaní

riadneho opravného prostriedku (§ 372 Trestného poriadku) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. a/, písm. g/ a písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. a/, písm. g/ Trestného poriadku obvinený namietal nezákonnosť inšpekcie ministerstva vnútra, ktorá nebola oprávnená viesť trestné stíhanie a vyšetrovanie, v dôsledku čoho potom v jeho veci rozhodoval nepríslušný súd (Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky), a to na podklade nezákonne získaných dôkazov.

Vo vzťahu k uvedeným dôvodom dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Tpj 62/2015 z 29. septembra 2015, z ktorého vyplýva, že:

„Okolnosť, že inšpekčná služba Policajného zboru je nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len ministerstvo vnútra) zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrovi vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon o Policajnom zbore“) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar policajného zboru nebude riadiť prezident policajného zboru, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona o Policajnom zbore).

Vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a/ Trestného poriadku a poverený príslušník Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c/ Trestného poriadku.

Riadenie v zmysle § 6 zákona o Policajnom zbore ani riadiace vzťahy v rámci ministerstva vnútra sa netýkajú trestnoprocesných vzťahov, upravených Trestným poriadkom, v rámci ktorých ide o vzťah vyšetrovateľa a prokurátora (§ 230 a iné Trestného poriadku).

Okolnosť, že vo veci bol činný policajt ako vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru (§ 10 ods. 8 písm. a/, písm. c/ Trestného poriadku), aj keď je obvineným príslušník policajného zboru, nie je dôvodom na zrušenie rozsudku v odvolacom alebo dovolacom konaní, alebo dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi v zmysle § 244 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku. Takým dôvodom však môže byť (samostatne alebo v spojení s inými okolnosťami) konkrétna chyba postupu vyšetrovateľa.

Efektívnosť vyšetrovania trestného činu (a teda ani zistenie, resp. obvinenie jeho páchatel'a) v predsúdnom konaní nie je predmetom súdneho prieskumu a v tejto súvislosti nie je možné zabezpečiť ochranu práv poškodeného prostredníctvom všeobecného súdu, postupom podľa Trestného poriadku. To platí bez ohľadu na možnosť poškodeného obrátiť sa v tomto smere na Ústavný súd Slovenskej republiky alebo na Európsky súd pre ľudské práva.“

Z uvedeného je zrejmé, inšpekčná služba Policajného zboru tvorí súčasť Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov, a to prostredníctvom policajtov. Ide teda o zákonný orgán, ktorého príslušníci sú oprávnení vykonávať úkony trestného konania vrátane začatia trestného stíhania, vznesenia obvinenia aj podávania návrhu na obžalobu a dôkazy ním získané nie je možné bez ďalšieho vyhodnocovať ako nezákonné.

Vo vzťahu k námietke obvineného, že vo veci rozhodoval nepríslušný súd považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku je naplnený vtedy, ak neboli dodržané ustanovenia Trestného poriadku upravujúce príslušnosť súdov t.j., ak vo veci rozhodol súd, ktorý nebol vecne, miestne príslušný alebo funkčne príslušný.

Podľa § 9 ods. 1 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov Špecializovaný trestný súd koná a rozhoduje v trestnoprávných veciach a v iných veciach, o ktorých to ustanovuje predpis o konaní pred súdmi. Príslušnosť súdov v trestnom konaní je upravená v § 11 až § 17 Trestného poriadku.

Vecná príslušnosť Špecializovaného trestného súdu je upravená v § 16 ods. 5 Trestného poriadku v zmysle ktorého Špecializovaný trestný súd vykonáva konanie o trestných činoch patriacich do jeho právomoci v prvom stupni, pričom pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu je upravená v ustanovení § 14 Trestného poriadku.

Podľa § 14 písm. e/ Trestného poriadku pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu sa vzťahuje na trestné činy prijímania úplatku podľa § 328 až 330 Trestného zákona.

Vychádzajúc z hmotnoprávných a procesnoprávných predpisov upravujúcich príslušnosť súdov, bol Špecializovaný trestný súd vecne príslušným súdom a zároveň mu bola daná právomoc na konanie a rozhodovanie v trestnej veci obvineného S. T. s ohľadom na ustanovenie § 14 písm. e/ Trestného poriadku.

Poukazujúc na ustanovenie § 315 Trestného poriadku, podľa ktorého o odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd, bol Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný na rozhodovanie o odvolaní obvineného S. T. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 15. mája 2014.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/ a písm. g/ Trestného poriadku teda nebol daný.

Obvinený v dovolaní ďalej namieta právnu kvalifikáciu skutku uvedeného v skutkovej vete výroku rozsudku Špecializovaného trestného súdu, najmä s ohľadom na to, že jeho konanie, tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, nenaplnia všetky znaky trestného činu prijímania úplatku, z ktorého bol uznaný vinným.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Trestného poriadku je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého

správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného S. T. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku Špecializovaného trestného súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný vinným.

Obvinený v dovolaní namietal, že skutok vyjadrený vo výroku rozsudku Špecializovaného trestného súdu nie je jednoznačne vymedzený vo vzťahu k nemu tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

V súvislosti s touto námietkou najvyšší súd uvádza, že v zmysle § 20 Trestného zákona, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Na to, aby bol trestný čin spáchaný v spolupáchateľstve sa vyžaduje naplnenie dvoch podmienok, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to spáchanie trestného činu spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (objektívna podmienka) a úmysel k tomu smerujúci (subjektívna podmienka).

Spoločné konanie dvoch alebo viacerých páchatel'ov môže mať 3 formy:

- a/ každý zo spolupáchateľov svojim konaním naplní všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu,
 - b/ každý zo spolupáchateľov svojim konaním naplní len niektorý znakov zo skutkovej podstaty trestného činu,
 - c/ každý zo spolupáchateľov vykonáva určitú činnosť, ktorá sa až ako celok posudzuje ako trestný čin.
- O spoločné konanie ide aj vtedy, ak každý zo spolupáchateľov svojim konaním uskutočnil len niektorý zo znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorá je potom naplnená len súhrnom týchto konaní alebo aj vtedy, keď konanie každého zo spolupáchateľov je aspoň článkom reťaze, pričom jednotlivé činnosti - články reťaze smerujú k priamemu vykonaniu trestného činu a len vo svojom celku naplnia jeho skutkovú podstatu a pôsobia súčasne (R 36/1973).

Spolupáchateľstvo predstavuje činnosť, pri ktorej všetci spolupáchatelia nemusia konať rovnako. Taktiež ich činnosť nemusí byť rovnako významná. Spolupáchatelia vykonávajú takú činnosť, ktorá vo svojom spojení a súhrne tvorí objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu. Úmysel spolupáchateľov smeruje k tomu, aby spoločným konaním spôsobili výsledok uvedený v zákone. Ak sa táto činnosť skladá z niekoľkých zložiek, môžu byť tieto zložky rozdelené na jednotlivých spolupáchateľov tak, že jednotlivé konania môžu vykonať jednotliví páchatelia, avšak tieto jednotlivé konania vo svojom súhrne naplňajú skutkovú podstatu trestného činu. Na naplnenie pojmu spolupáchateľstva nie je potrebné, aby sa všetci spolupáchatelia zúčastnili na trestnej činnosti rovnakou mierou, ale postačí aj čiastočné prispenie, a to napríklad aj v podriadenej úlohe. Musí však byť vedené s rovnakým úmyslom, ako činnosť ostatných páchatel'ov, pretože až potom sa stáva objektívnou i subjektívnou zložkou deja tvoriaceho v svojom celku trestné konanie. Rozhodujúci je najmä spoločný úmysel spolupáchateľov, zahrnujúcich jednak ich spoločné konanie, ako aj sledovanie spoločného cieľa. Spoločný úmysel nie je možné stotožňovať s výslovnou dohodou spolupáchateľov, ktorá nie je vyžadovaná (postačí konkludentná dohoda). Každý spolupáchateľ si však musí byť vedomý aspoň možnosti, že konanie jeho i ostatných spolupáchateľov smeruje k spáchaniu trestného činu spoločným konaním, a byť s tým pre tento prípad uzrozmý. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 8 Tdo 137/2015).

V predmetnej veci išlo teda o spoločné konanie dvoch páchatel'ov, pričom každý z nich vykonával určitú činnosť, ktorú bolo možné ako celok posúdiť ako trestný čin prijímania úplatku v súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa. Námitka obvineného, že v jeho prípade nie sú naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku, je teda neopodstatnená.

Z opisu skutku, tak ako je zachytený vo výroku rozsudku Špecializovaného trestného súdu, je zrejmé, že obvinený T. E. a S. T. po dychovej kontrole u Ing. A. U. tomuto zadržali vodičský preukaz bez zadokumentovania zisteného priestupku a ešte v ten istý deň sa spoločne vrátili do areálu firmy, v ktorej Ing. U. pracuje, pričom obvinený E. priamo žiadal o úplatok, ktorý následne za prítomnosti obvineného T. prevzal a spoločne zadokumentovali priestupok Ing. Borbélyho tak, že jazdu pod vplyvom alkoholu napísali na W. T. a u Ing. U. vykázali priestupok - nepripútanie vodiča. Z uvedeného je zrejmé, že obaja obvinení po vzájomnej dohode spoločným konaním v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo pre seba žiadali a prijali úplatok, čím naplnili znaky skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

